

**ŽMONIŲ SU NEGALIA TEISIŲ STEBĖSENOS KOMISIJA
PRIE LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS**

**2021 M. LAPKRIČIO 10 D. POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2021-11-15 Nr. NKP-13

Vilnius

Posėdis vyko 2021 m. lapkričio 10 d., 10.00 – 12.00 val., Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (Gedimino pr. 11, Vilnius) nuotoliniu būdu „Microsoft Teams“ platformoje.

Dalyvavo: Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos nariai: Kristina Dūdonytė, Dalia Mikalauskaitė, Aidas Gudavičius.

DARBOTVARKĖ:

1. 2021 m. lapkričio 10 d. Komisijos posėdžio sekretoriaus išrinkimas.
2. Dėl diskriminaciją neigiančios proceso šalies pareigos pagrįsti savo teisėtumą.
3. Dėl specialistų pagalbos užtikrinimo asmeniui su negalia teisminiame ginče.
4. Dėl pagalbų užtikrinimo, kai tai liečia asmenį/įs su negalia, ikiteisminio tyrimo procese.
5. Dėl iki Jungtinių Tautų Neįgalųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija) ratifikavimo (2010 m.) priimtų teisės aktų taikymo tikslingumo.
6. Dėl vadovavimosi palyginimo elementu.
7. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Dalios M. išrinkimas 2021 m. lapkričio 10 d. Komisijos posėdžio sekretore.

NUTARTA. Pritarti (bendru sutarimu).

2. SVARSTYTA. Dalia M. susitikime su teismų atstovais pasiūlė paklausti, ar teismai, pareiškėjams pateikus numanomos diskriminacijos aplinkybes, vadovaujasi LR Lygių galimybių įstatymo nuostatomis, pagal kurias būtent diskriminaciją neigianti proceso šalis privalo pagrįsti savo teisėtumą.

NUTARTA. Pritarti iškeltam klausimui (bendru sutarimu).

3. SVARSTYTA. Dalia M. pasiūlė paklausti, ar teismai pasitelkia specialistų pagalbą, kai proceso šalis yra asmuo su negalia (pvz. pareiškėjui esant autistiškam ar/ir su intelekto negalia).

NUTARTA. Pritarti iškeltam klausimui (bendru sutarimu).

4. SVARSTYTA. Dalia M. pasiūlė, kad teismų atstovai pasidalintų teismų praktika (jeigu tokios turėta), vertinant JT Konvencijos nuostatų taikymo kompetentingumą, atliekant ikiteisminį tyrimą, nuo kurio medžiagos priklauso bylos eiga (tiek administracinių nusižengimų, tiek baudžiamajame procese). Atliekant ikiteisminį tyrimą, svarbu atpažinti, kad bendraujama su neįgaliu asmeniu (ir/ar parodomas patvirtinantis dokumentas) ir tada tyrėjai privalėtų „įjungti“ specialistų komandos pagalbą, nes priešingu atveju dar labiau nukentčia asmuo su negalia, nes jo atžvilgiu tyrėjai dažnai per anksti priima netinkamus ikiteisminius sprendimus (savaržymus ir kt.).

NUTARTA. Pritarti iškeltam klausimui (bendru sutarimu).

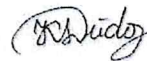
5. SVARSTYTA. Dalia M. pasiūlė, kad teismų atstovai pasidalintų teismų praktika tokiais atvejais, kai proceso šalis dėl Konvencijos nuostatų pažeidimo, savo veiksmus/neveikimą grindžia iki Konvencijos ratifikavimo (2010 m.) priimtų aktų nuostatomis ir, ar tokiais atvejais teismai vadovaujasi Vienos konvencija.

NUTARTA. Pritarti iškeltam klausimui (bendru sutarimu).

6. SVARSTYTA. Dalia M. pasiūlė paklausti, ar teismai diskriminacijos negalios pagrindu bylose vadovaujasi palyginimo elementu dėl asmens su negalia ar/ir jo šeimos narių teisių pažeidimo, t. y., ar esant toms pačioms aplinkybėms asmens su negalia galimybės skiriasi nuo asmens be negalios galimybių (taip pat palyginami skirtumai ir kalbant apie šeimos narių galimybes).

NUTARTA. Pritarti iškeltam klausimui (bendru sutarimu).

Komisijos pirmininkė

Kristina Dūdonytė

Komisijos sekretorė

Dalia Mikalauskaitė